

beide aan te stellen, ieder voor de helft van het beschikbare bedrag van f 200,—. Na de dood van Krumneu, in november 1724, krijgt Magito ook diens aandeel⁹).

Vanaf 1756 organiseert P.A. van Hagen, organist van de Oosterkerk en vanaf 1764 van de Grote Kerk, geregeld concerten in een zaal van zijn huis aan de Bierstraat, waaraan vele beroemdheden hun medewerking verlenen. Na zijn dood, in 1777, organiseren anderen aldaar de concerten¹⁰).

Behalve de concerten, die men alleen tegen betaling kan bijwonen, kan men bijna dagelijks genieten van een orgelconcert in een van de publieke kerken, waar het orgel bespeeld wordt door de dienstdoende organist. Daarnaast zijn er de bespelingen op de beiaarden, die meestal driemaal per week plaats vinden¹¹).

Aan het einde van de 18de eeuw ontstaan zangkoren, die gewijde muziek ten gehore brengen. In oktober en december 1793 verzoekt het zanggezelschap, onder de zinspreuk: 'Gods Eer! - onz. waar belang/door Konst, in maatgezang', onder leiding van dirigent D. van der Reijden, aan burgemeesters en kerkmeesters om wekelijks in de Oosterkerk te mogen repeteren en daar één- of tweemaal per maand een uitvoering te mogen geven van psalmen en andere geestelijke liederen, terwille van de bevordering van de gewijde zangkunst; volgens de dirigent, die al bijna een jaar met het koor werkt, zien veel gemeenteleden daar al lange tijd reikhalzend naar uit¹²). De reactie op dit verzoek is niet bekend. Wel besluiten de burgemeesters in juni 1794 om een onderzoek in te stellen naar het plan van het bestuur van de Nederduitse Hervormde Gemeente van Rotterdam om openbare zanggodsdiensten te houden, waarvan men een verbetering van de gemeentezang verwacht¹³).

Het stadsbestuur, dat alleen repressieve bemoeienis heeft met muzikanten die het niet in dienst heeft of met wie het geen afspraken heeft gemaakt, tracht, om hinderlijke overlast te voorkomen, de muziek van muzikanten op straat en in herbergen tot zwijgen te brengen. De ordonnantie tegen het bedelen van 1716 (vernieuwd in 1789) bepaalt dat mensen die bedelen onder het voorwendsel muziek te maken, kunnen rekenen op een verblijf in het tuchthuis, waar ze met de handen de kost moeten verdienen¹⁴); in 1749 wordt het herbergiers, tappers en kroeghouders verboden speellieden in hun plaatsen toe te laten om daar te spelen op violen of andere instrumenten, op straffe van een boete van f 12,— en in beslagname van de instrumenten¹⁵).